

**SPRAWOZDANIE
Z DZIAŁALNOŚCI
MIEJSKO-GMINNEGO
OŚRODKA POMOCY
SPOŁECZNEJ
W SOLCU KUJAWSKIM ZA
2019 ROK**

Spis treści

I WPROWADZENIE	3
II. STRUKTURA ORGANIZACYJNA MIEJSKO–GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W SOLCU KUJAWSKIM.....	9
III. REALIZACJA ZADAŃ.....	13
1. Zadania Miejsko–Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.....	14
2. Zadania własne gminy.....	20
2.1 Struktura i wydatki wybranych rodzajów świadczeń.....	20
2.2 Usługi opiekuńcze	21
2.3 Domy Pomocy Społecznej	23
2.4 Odpłatność za dzieci przebywające w pieczy zastępczej	23
3. Zadania zlecone gminie.....	24
3.1. Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi	24
3.2. Świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny	25
3.3 Struktura świadczeń rodzinnych.....	25
3.4. Świadczenie wychowawcze 500 Plus	27
3.5. Świadczenie 300 Plus w ramach programu „Dobry Start”	27
3.6. Fundusz alimentacyjny	27
3.8. Opłacanie składki na ubezpieczenie zdrowotne, za niektóre osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne, zasiłek dla opiekunów oraz specjalny zasiłek opiekuńczy.....	28
3.9. Warsztat Terapii Zajęciowej.....	28
IV. FORMY WSPÓŁPRACY Z KLIENTEM.....	30
1. Kontrakt socjalny	30
2. Zespół Interdyscyplinarny	31
3. Procedura „Niebieskie Karty”	31
V. WSPARCIE DZIECKA I RODZINY W ŚRODOWISKU.....	31
1. Środowiskowa praca socjalna	31
2. Gminny asystent rodziny.....	32
3. Wsparcie specjalistów	33
VI. WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI.....	35
1. Współpraca ze Stowarzyszeniem Wspierania Rodzin	35

2. Współpraca ze Stowarzyszeniem na Rzecz Osób Niepełnosprawnych	36
3. Projekt „Wolontariat w MGOPS”	37
4. Współpraca z Polskim Komitetem Pomocy Społecznej.....	37
VII. WAŻNIEJSZE INICJATYWY MIEJSKO – GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W SOLCU KUJAWSKIM	38
VIII. Projekty dofinansowane ze środków Unii Europejskiej	40
1. „Pracownik Socjalny – profesjonalna pomoc”.....	40
2. „Nowa jakość życia osób starszych niesamodzielnych lub niepełnosprawnych”41	
3. „Między nami aktywnymi Seniorami”.....	43
IX. INNE FORMY WSPÓŁPRACY	44
1. W zakresie możliwości uzyskania pomocy rzeczowej:.....	44
2. W zakresie rozwiązywania problemów rodzinnych:.....	45
3. W zakresie rozwiązywania problemów mieszkaniowych:	45
4. W zakresie pomocy udzielanej osobom niepełnosprawnym:.....	45
5. W zakresie rozwiązywania problemów uzależnień:.....	46
6. W zakresie pomocy osobom bezrobotnym w poszukiwaniu zatrudnienia:.....	46
7. W zakresie zapewnienia dzieciom możliwości spędzania czasu wolnego oraz uczestnictwa w zajęciach socjoterapeutycznych i profilaktycznych:.....	46
X. PODSUMOWANIE.....	47
X. POTRZEBY I PLANY DO REALIZACJI W 2020 ROKU	50
SPIS TABEL.....	53
SPIS WYKRESÓW.....	53

I WPROWADZENIE

Dyrektor Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Solcu Kujawskim przedstawia sprawozdanie ukazujące działania realizowane na przestrzeni 2019 roku. Mijający rok upłynął pod znakiem dużych zmian w sytuacji społeczno-gospodarczej w kraju, rzutujących na zadania służb pomocy społecznej. Szczególne znaczenie z punktu widzenia funkcjonowania służb społecznych miała coraz lepsza sytuacja na rynku pracy, przejawiająca się niską stopą bezrobocia w połączeniu z coraz to większą liczbą ofert pracy, oraz realizacja programów rządowych, ze szczególnym uwzględnieniem programu 500+, czy „Dobry Start”.

Działania Ośrodka nakierowane są na wspieranie mieszkańców miasta Solec Kujawski, wiązały się ze szczególną dbałością o jakość świadczonych usług, profesjonalizm pracowników oraz stałe dopasowanie form wsparcia do zmieniających się potrzeb mieszkańców miasta.

Ośrodek skutecznie wykorzystywał środki zewnętrzne, w efekcie rozbudowując ofertę dostosowaną do zindywidualizowanych potrzeb mieszkańców, jak również dostosowując strukturę Ośrodka do zmieniających się potrzeb. W 2019 roku realizowane były dwa projekty, dzięki absorpcji środków pochodzących z Europejskiego Funduszu Społecznego, a zadania w ramach projektów, w kolejnym okresie, przyczynią się jeszcze bardziej do skuteczniejszego i intensywniejszego udzielanie wsparcia mieszkańcom miasta Solec Kujawski.

Szczególny wymiar miała również współpraca z organizacjami pozarządowymi, polegająca na pozyskiwaniu środków i realizowania wspólnie projektów, skierowanych do zróżnicowanych grup mieszkańców Solca Kujawskiego.

Miarą skuteczności służb pomocy społecznej jest odpowiednio przygotowana do realizacji zadań kadra. Również w tym zakresie Ośrodek podejmował szereg działań, wdrażał rozwiązania pozwalające na rozwój zawodowy pracowników. Warto podkreślić, że Ośrodek kontynuował w 2019 roku świadczenie wysokospecjalistycznych usług (w tym streetworkera, asystenta rodziny). Mijający rok 2019 upłynął pod znakiem dbałości o rozwój zawodowy pracowników Ośrodka. Mogli oni skorzystać z rozbudowanej oferty kursów i szkoleń, a także rozbudowanej superwizji

(merytorycznych i psychologicznych dla różnych grup pracowników prowadzonych przez zewnętrznych ekspertów).

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Podstawą do rozwiązywania problemów społecznych jest wsparcie rodziny w odbudowaniu prawidłowych relacji w rodzinie oraz we właściwym wypełnianiu ról społecznych przez jej członków. Priorytetem wspierania rodziny jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dzieci, młodzieży oraz kształtowania wartości i norm związanych z wychowaniem.

W 2019 roku z powodu trudnej sytuacji życiowej udzielono pomocy przy spełnieniu ustawowego kryterium dochodowego, które odpowiednio wynosiło:

Tabela 1 Kryteria dochodowe w pomocy społecznej

Kryterium dochodowe	2019 rok
Dla osoby samotnie gospodarującej	701,00 zł
Dla osoby w rodzinie	528,00 zł

Pomoc w zakresie dożywiania na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie wieloletniego programu rządowego „Posiłek w szkole i w domu” przyznawano osobom i rodzinom spełniającym poniższe kryteria dochodowe:

Tabela 2 Podwyższone kryteria dochodowe w pomocy społecznej

Kryterium dochodowe	2019 rok
Dla osoby samotnie gospodarującej, której dochód nie przekraczał 150% ustawowego kryterium dochodowego	1.051,50 zł
Dla osoby w rodzinie, której dochód nie przekraczał 150% ustawowego kryterium dochodowego	792,00 zł

W przypadku przyznawania pomocy w formie posiłków na podstawie Uchwały Nr II/23/18 Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim z dnia 14 grudnia 2018 roku w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego stanowiącego podstawę przyznania pomocy

w formie dożywiania w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023, pomoc była przyznawana nieodpłatnie dzieciom do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej, uczniom do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej, osobom i rodzinom znajdującym się w sytuacjach wymienionych w art. 7 ustawy o pomocy społecznej, w szczególności osobom samotnym, w podeszłym wieku, chorym lub niepełnosprawnym.

Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej (Ośrodek) w Solcu Kujawskim wykonywał zadania gminy oraz zadania zlecone przez administrację rządową. Pomoc udzielana była w formie pieniężnej, niepieniężnej i usługach. Świadczenia miały charakter stały, okresowy lub jednorazowy. Ośrodek udzielał pomocy na dofinansowanie do opłat za gaz, energię elektryczną, opał przekazując środki na konta. Praca socjalna z klientami nastawiona była na ich usamodzielnienie życiowe oraz integrację ze środowiskiem lokalnym. Realizowano wsparcie rodzin przez asystenta rodziny, w celu wzmocnienia rodziny w jej funkcjonowaniu. Osobom wymagającym wsparcia w codziennych czynnościach przyznawano usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania lub w ośrodkach wsparcia oraz domach pomocy społecznej.

Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Solcu Kujawskim realizował zadania wynikające z ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób z niepełnosprawnością, jak również ustawy o promocji zatrudnienia i instrumentach rynku pracy. Z upoważnienia Burmistrza Solca Kujawskiego realizowano zadania z ustawy o świadczeniach rodzinnych, ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci oraz uchwały w sprawie ustanowienia rządowego programu „Dobry Start”. Wszystkie działania podejmowane w 2019 roku oparte były o wspomniane ustawy oraz zgodne z uchwałami Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim.

Bieżąca działalność zgodna była z niżej wymienionymi dokumentami:

1. Strategią Rozwoju Miasta i Gminy Solec Kujawski na lata 2014 – 2020;
2. Strategią Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta i Gminy Solec Kujawski na lata 2016 – 2023;
3. Gminnym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Miasta i Gminy Solec Kujawski na lata 2016 - 2020;
4. Uchwałą nr XXXVIII/329/18 Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim z dnia 26 grudnia 2018 roku w sprawie uchwalenia Statutu Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Solcu Kujawskim ze zmianami;
5. Zarządzeniem Nr IV/75/18 Burmistrza Miasta i Gminy Solec Kujawski z dnia 29 maja 2018 roku, w sprawie wprowadzenia regulaminu organizacyjnego Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Solcu Kujawskim ze zmianami;
6. Uchwałą Nr II/22/18 Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim z dnia 14 grudnia 2018 roku w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta i Gminy Solec Kujawski na rok 2019 ze zmianami;
7. Uchwałą Nr II/21/18 Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim z dnia 14 grudnia 2018 roku w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Miasta i Gminy Solec Kujawski na rok 2019 ze zmianami;
8. Uchwałą Nr XII/116/15 Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim z dnia 18 grudnia 2015 roku w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Miasta i Gminy Solec Kujawski na lata 2016 – 2020 ze zmianami;
9. Uchwałą Nr XXI/193/16 Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim z dnia 25 listopada 2016 roku w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny dla Miasta i Gminy Solec Kujawski na lata 2017-2019 ze zmianami;
10. Uchwałą Nr II/111/19 Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim z dnia 29 listopada 2019 roku w sprawie realizacji ze środków Solidarnościowego Wsparcia Osób Niepełnosprawnych programu „Asystent osoby niepełnosprawnej – edycja 2019 – 2020”.

Zadania MGOPS realizowane były na podstawie niżej wymienionych przepisów prawa:

1. Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2018 r., poz. 994 ze zmianami; Dz. U. z 2019 r., poz. 506 ze zmianami),
2. Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r., poz. 1508 ze zmianami; Dz. U. z 2019 r., poz. 1507 ze zmianami),
3. Ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2018 r., poz. 511 ze zmianami; Dz. U. z 2019 r., poz. 1172 ze zmianami),
4. Ustawy z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (Dz. U. z 2018 r., poz. 276 ze zmianami; Dz. U. z 2019 r., poz. 752 ze zmianami),
5. Ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2016 r., poz. 1828 ze zmianami; Dz. U. z 2019 r., poz. 217 ze zmianami),
6. Ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2018 r., poz. 1878 ze zmianami; Dz. U. z 2019 r., poz. 730 ze zmianami),
7. Ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1778 ze zmianami; Dz. U. z 2019 r., poz. 300 ze zmianami),
8. Ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2018 r., poz. 2220 ze zmianami; Dz. U. z 2019 r., poz. 60 ze zmianami),
9. Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2018 r., poz. 2137 ze zmianami; Dz. U. z 2019 r., poz. 2277 ze zmianami),
10. Ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2018 r., poz. 1270 ze zmianami; Dz. U. z 2019 r., poz. 39),
11. Ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2018 r., poz. 450 ze zmianami; Dz. U. z 2019 r., poz. 688 ze zmianami),
12. Ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2018 r., poz. 1510 ze zmianami; Dz. U. z 2019 r., poz. 1373 ze zmianami),
13. Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2018 r., poz. 1265 ze zmianami; Dz. U. z 2019 r., poz. 1482 ze zmianami),

14. Ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2018 r., poz. 554 ze zmianami; Dz. U. z 2019 r., poz. 670 ze zmianami),
15. Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1390; Dz. U. z 2019 r., poz. 730 ze zmianami),
16. Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2018 r., poz. 1030 ze zmianami; Dz. U. z 2019 r., poz. 852 ze zmianami),
17. Uchwały nr 221 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020 (MP poz. 1024 ze zmianami),
18. Ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1260 ze zmianami; Dz. U. z 2019 r., poz. 1282 ze zmianami),
19. Ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 2077 ze zmianami; Dz. U. z 2019 r., poz. 869 ze zmianami),
20. Ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 roku u ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. z 2017 r. poz. 2092 ze zmianami; Dz. U. z 2019 r., poz. 1818 ze zmianami),
21. Ustawy z dnia 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2018 r. poz. 2134 ze zmianami; Dz. U. z 2019 r., poz. 2407 ze zmianami),
22. Uchwały Nr X/58/90 Rady Narodowej Miasta i Gminy w Solcu Kujawskim z dnia 26 kwietnia 1990r. w sprawie utworzenia Miejsko Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Solcu Kujawskim,
23. Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2018 r., poz. 998 ze zmianami; Dz. U. w 2019 r., poz. 1111 ze zmianami),
24. Ustawy z dnia 4 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2016 r. poz. 1860 ze zmianami; Dz. U. z 2019 r., poz. 473 ze zmianami).
25. Uchwały Nr 80 Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 roku w sprawie ustanowienia rządowego programu „Dobry Start” (M.P. 2018 poz. 514).

Przez cały rok prowadzona była akcja informacyjna dla mieszkańców Solca Kujawskiego dotycząca działalności merytorycznej Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Solcu Kujawskim w formie ulotek, poprzez stronę internetową – Biuletyn Informacji Publicznej Ośrodka oraz portal społecznościowy Facebook, a także w komunikatach prasowych w „Wiadomościach z Ratusza”.

II. STRUKTURA ORGANIZACYJNA MIEJSKO– GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W SOLCU KUJAWSKIM

Struktura Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej jest na bieżąco dostosowywana do potrzeb wynikających z realizowanych zadań. Zgodnie ze statutem przyjętym Uchwałą nr XXXVIII/329/18 Rady Miejskiej w Solcu Kujawskim z dnia 26 stycznia 2018 roku w sprawie uchwalenia Statutu Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Solcu Kujawskim, Ośrodek, jako koordynator działań w zakresie pomocy społecznej w mieście, diagnozuje i tworzy kompleksowy system odpowiadający potrzebom w zakresie pomocy społecznej. Dzięki zmianom organizacyjnym wprowadzonym w 2018 roku, które były celem projektu pn. „Pracownik Socjalny – profesjonalna pomoc”, pracownicy Ośrodka działają tak, aby funkcjonalność usług i wsparcia Ośrodka była najbardziej optymalna dla mieszkańców miasta.

Według stanu na 31.12.2019 r. w Ośrodku w Solcu Kujawskim zatrudnionych było **56** osób, w tym w Warsztacie Terapii Zajęciowej – **9** osób. Liczba pracowników socjalnych wykonujących zadania gminy wynosiła **11 osób**, z tego wyłącznie pracą socjalną zajmowało się 3 pracowników.

Jedną z najważniejszych funkcji polityki personalnej jest wspieranie rozwoju i kariery zawodowej pracowników. Prowadzona w Ośrodku działalność szkoleniowa miała na celu zwiększenie poziomu specjalistycznej wiedzy pracowników, rozwój umiejętności niezbędny do prawidłowego wykonywania zadań, a także profesjonalizm i fachowość w funkcjonowaniu Ośrodka. Stałe podnoszenie jakości świadczonych usług oraz doskonalenie stosowanych metod i form pracy socjalnej jest odpowiedzialnością na zapotrzebowanie mieszkańców Solca Kujawskiego. W celu podnoszenia swoich kompetencji i kwalifikacji zawodowych pracownicy uczestniczyli w szkoleniach, seminariach i konferencjach dotyczących m.in.:

szkolenia:

- „Klasyfikacja budżetowa w świetle interpretacji Ministerstwa Finansów”
– 1 osoba;

- „Usługi opiekuńcze i pomoc instytucjonalna po zmianach 2019 – zagadnienia praktyczne” – 3 osoby;
- „Zmiany w zakresie ochrony danych osobowych w świetle RODO i ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych” – 1 osoba;
- „Działalność jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z punktu widzenia kontroli RIO” – 2 osoby;
- „Przeciw uzależnieniom – skuteczny samorząd” – 2 osoby;
- „Kurs MS Excel zaawansowany” – 1 osoba;
- „Eksploatacja i utrzymanie obiektów budowlanych w praktyce” – 2 osoby;
- „Dostęp oraz ponowne wykorzystanie informacji publicznej” – 2 osoby;
- „Ochrona danych osobowych i RODO w działach kadrowo-płacowych i księgowych” – 2 osoby;
- „Kodeks Postępowania Administracyjnego w Ośrodku Pomocy Społecznej – aktualne problemy” – 2 osoby;
- „Dochód w pomocy społecznej po zmianach od marca 2019 r.” – 2 osoby;
- „Kompleksowe warsztaty zamówień publicznych dla początkujących i średniozaawansowanych” – 1 osoba;
- „Postępowanie w sprawie udzielania świadczeń pomocy społecznej” – 4 osoby;
- „Zastosowanie KPA w systemie pomocy i wsparcia społecznego” – 4 osoby;
- „Lokalny Wolontariat Opiekuńczy” – 2 osoby;
- „Świadczenie wychowawcze 500 Plus – nowelizacja” – 2 osoby;
- „Szkolenie z nowego narzędzia Oceny Zasobów Pomocy Społecznej” – 1 osoba;
- „Szkolenie przygotowujące do kontroli realizowanych przez Urzędy Wojewódzkie. Asystent rodziny – prawa, obowiązki, dokumentacja. Kierownik asystenta rodziny – czego wymagać, co dawać, jak dokumentować.” – 2 osoby;
- „Zamówienia publiczne do 30 tys. euro – uregulowania w zakresie elektronizacji, odpowiedzialności, planowania, opisu przedmiotu zamówienia i szacowania wartości, regulaminu i sposób dokumentowania” – 1 osoba;
- „Nowoczesny sekretariat w administracji publicznej z uwzględnieniem czynności kancelaryjnych i archiwizacyjnych oraz rozporządzenia w sprawie ochrony (...) danych osobowych RODO” – 1 osoba;
- „Fundusz alimentacyjny – aktualne problemy” – 1 osoba;
- „Świadczenie wychowawcze 500 Plus – nowelizacja” – 1 osoba;

- „Pozytywne podejście do opieki. Choroba Alzheimera i inne formy demencji.” – 2 osoby;
 - „Współpraca interdyscyplinarna – asystenta z rodzinami i służbami wspierającymi” – 2 osoby;
 - „Ustawa o pomocy społecznej – wrzesień 2019 – nowelizacja” – 3 osoby;
 - „Pracownicze Plany Kapitałowe” – 1 osoba;
 - „Świadczenia rodzinne – aktualne problemy” – 2 osoby;
 - „Skuteczna współpraca pracowników OPS z osobami chorymi psychicznie, ich rodzinami i instytucjami samorządu lokalnego w kontekście procedury przymusowego leczenia i procedury ubezwłasnowolnienia” – 2 osoby;
 - „Oprogramowania do obsługi Świadczeń Rodzinnych (SR), Świadczeń Wychowawczych (SW) na poziomie Gminy z zakresu elektronicznej komunikacji pomiędzy Gminą a Wojewodą” – 2 osoby;
 - „Centrum Usług Społecznych a zmiany w pomocy społecznej” – 4 osoby;
 - „Obowiązujące przepisy prawne w pomocy społecznej” – 2 osoby;
 - „Przemoc wobec dzieci. Specyfika pomocy dziecku krzywdzonemu.” – 2 osoby;
 - „Nawiązywanie kontaktu i praca z trudnym klientem” – 2 osoby;
 - „Wydawanie decyzji administracyjnych – wszczęcie postępowania, postępowanie wyjaśniające, przygotowanie i wydanie decyzji – kompleksowe warsztaty” – 2 osoby;
 - „Podatek dochodowy od osób fizycznych w roku 2019 i 2020” – 1 osoba;
 - „Domy Pomocy Społecznej – kierowanie – odpłatność – egzekucja – nowelizacje 2019/2020” – 2 osoby;
 - „Praktyczne warsztaty korzystania z platformy ePUAP” – 2 osoby;
 - „Przygotowanie do zamknięcia roku 2019 w jednostkach sektora finansów publicznych” – 1 osoba;
- konferencje, seminaria i spotkania:**
- „IT w Administracji jest kobietą! – zarządzanie zespołem i projektem informatycznym w sektorze publicznym” – 1 osoba;
 - „Przedkomercyjne zamówienia publiczne. Nowy instrument w RPO WKP 2014-2020” – 2 osoby;
 - „Kooperacja – efektywna i skuteczna” – 3 osoby;
 - „Debata dotycząca uczestników terapii zajęciowej” – 2 osoby;

- „Podsumowanie pierwszego roku obowiązywania RODO w jednostkach samorządu terytorialnego” – 2 osoby;
- „Jak dobrze przygotować się do nowego okresu zasiłkowego” – 2 osoby;
- „Kongres poradnictwa” – 2 osoby;
- „Efektywne wykorzystanie Oprogramowania firmy Sygnity w Pomocy Społecznej (POMOST Std, WYWIAD Plus, MOUS)” – 2 osoby;
- „Spotkanie informacyjne dotyczące nowej edycji POPŻ 2014-2020 Podprogram 2019” – 2 osoby;
- „Spotkanie dla przedstawicieli jednostek organizacyjnych samorządu terytorialnego realizujących zadania z zakresu świadczenia wychowawczego i świadczeń rodzinnych” – 2 osoby;
- „Kujawsko-Pomorskie: region przyjazny dla niewidomych” – 2 osoby;
- „Spotkanie zespołu ds. rozwoju usług opiekuńczych dla niesamodzielných w województwie kujawsko-pomorskim” – 1 osoba;
- „Aktywny i zdrowy Senior” – 6 osób;
- „Konferencja Ogólnopolska – za sterami FASD” – 2 osoby;
- „I seminarium prawno-samorządowe” – 2 osoby;
- „Bezpieczeństwo w sieci – prewencja cyfrowych zagrożeń wieku dorastania” – 4 osoby;
- „Lepsze jutro – metody i narzędzia aktywnego włączenia grup defaworyzowanych i wykluczonych” – 4 osoby;
- IV Forum Kujawsko-Pomorskie Psychiatrii Środowiskowej „Promocja Zdrowia Psychicznego – zapobieganie samobójstwom” – 2 osoby;
- „Społeczne zlecenie zadań publicznych” – 4 osoby;
- V Kujawsko-Pomorskie Forum Pomocy Społecznej – 4 osoby;
- „Wyzwania dla pomocy społecznej” – 2 osoby;
- „Dialog motywujący w pracy z młodzieżą wykazującą zachowania problemowe” – 2 osoby;
- „Centra Usług Społecznych – Nowa Jakość Polityki Społecznej” – 1 osoba.

Pozyskanie i zatrzymanie pracowników o wysokich kwalifikacjach oraz stałe uzupełnianie wiedzy i umiejętności pracowników w sposób decydujący wpływają na pozycję Ośrodka.

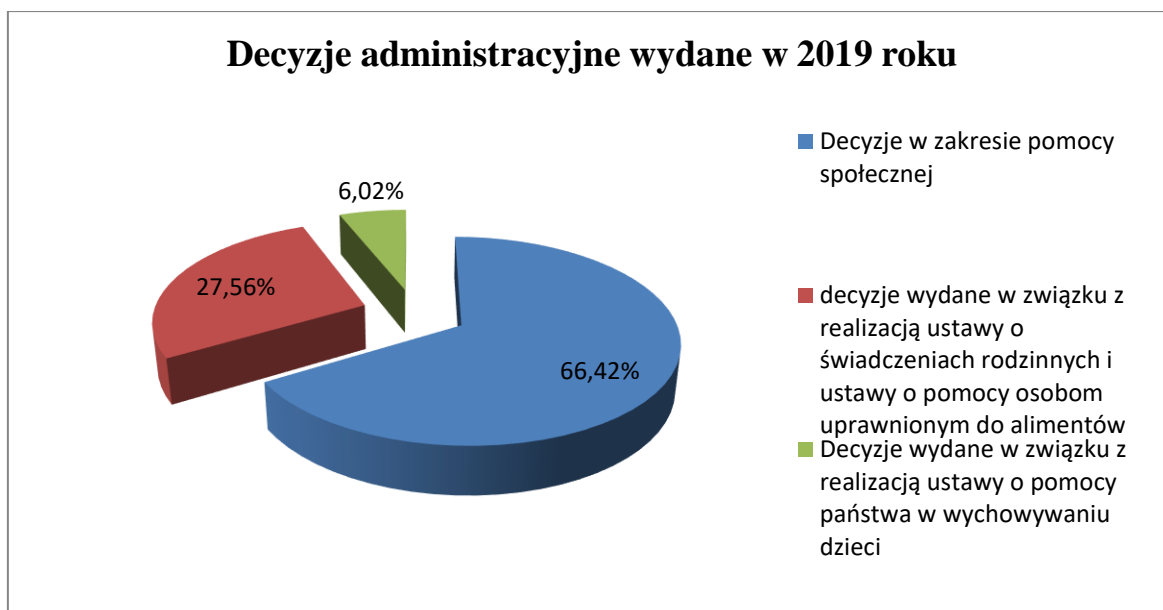
III. REALIZACJA ZADAŃ

Miejsko–Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Solcu Kujawskim udzielał pomocy na podstawie decyzji administracyjnych w oparciu o rodzinne wywiady środowiskowe, z wyłączeniem szeroko rozumianej pracy socjalnej i poradnictwa.

Tabela 3 Liczba wydanych decyzji administracyjnych

Wyszczególnienie	Liczba 2018r.	Liczba 2019r.
Liczba wydanych decyzji ogółem, w tym:	5 441	3.454
Liczba wydanych decyzji administracyjnych w zakresie pomocy społecznej	2 537	2.294
Liczba wydanych decyzji w związku z realizacją ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów	1 530	952
Liczba wydanych decyzji w związku z realizacją ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci - świadczenie wychowawcze 500+	1 374	208

Wykres 1 Procentowe przedstawienie liczby wydanych decyzji w 2019 r.

W 2019 roku zdecydowana większość wydanych decyzji administracyjnych związana była z realizacją ustawy o pomocy społecznej, jako głównych zadań realizowanych przez Ośrodek. Nastąpił duży spadek liczby wydanych decyzji dotyczących realizacji ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci „Program 500+”. Wynika to z tego, iż w ustawie nastąpiła zmiana, która wprowadziła zasadę wydawania informacji o przyznaniu świadczenia 500+.

1. Zadania Miejsko–Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

Do zadań Ośrodka realizowanych w 2019 r. należało w szczególności:

- 1) wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka;
- 2) realizację rządowych programów pomocy społecznej i gminnych programów osłonowych;
- 3) opracowanie i realizacja gminnej strategii integracji i rozwiązywania problemów społecznych;
- 4) pomoc rodzinie przeżywającej trudności w opiekowaniu się i wychowaniu dzieci wynikającą z realizacji ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
- 5) podejmowanie działań zmierzających do przeciwdziałania przemocy w rodzinie wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie w tym obsługę organizacyjno-techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego;
- 6) przyznawanie i wypłacanie świadczeń rodzinnych oraz świadczeń z funduszu alimentacyjnego;
- 7) prowadzenie obsługi technicznej Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii;
- 8) prowadzenie obsługi technicznej Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- 9) opieka nad działalnością Domu Pogodnej Jesieni;
- 10) realizacja zadań wynikających z ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów;
- 11) realizacja zadań wynikających z ustawy o kombatantach, oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego - w zakresie ustalania i wypłaty pomocy pieniężnej;
- 12) realizacja zadań wynikających z ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci;
- 13) realizacja zadań wynikających z ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem";

- 14) zapobieganie samotności osób starszych i niepełnosprawnych, tworzenie warunków i stymulowanie kontaktów w ramach środowiska rodzinnego, lokalnego i sąsiedzkiego;
- 15) organizowanie usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz pomocy sąsiedzkiej w środowisku zamieszkania;
- 16) prowadzenie usług społecznych i zdrowotnych;
- 17) realizacja zadań wynikających z rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 roku w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start”;
- 18) realizacja innych zadań wynikających z przepisów prawa.

W realizacji zadań w 2019 roku Ośrodek współdziałał z organami administracji rządowej, samorządowej, stowarzyszeniami, fundacjami, jednostkami organizacyjnymi wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz innymi podmiotami działającym w obszarze polityki społecznej.

Na realizowane zadania w 2019 roku wydatkowano łączną kwotę 24.294.621,62 zł., z tego:

- w ramach zadań własnych gminy – 4.360.326,89 zł.,
- w ramach zadań zleconych gminie – 18.823.030,52 zł.,
- w ramach zadań własnych dotowanych – 1.011.894,82 zł.
- w ramach realizacji projektów unijnych – 99.369,39 zł.,

W ramach zadań własnych gminy, Ośrodek pozyskał środki finansowe z zewnątrz ujęte w budżecie na zasiłki dla osób korzystających ze wsparcia Ośrodka Pomocy Społecznej w wysokości 766.600,00 zł. z firmy „SOLBET” spółka z o.o. w Solcu Kujawskim oraz wsparcie finansowe na działalność bieżącą Ośrodka z firmy: „SOLBET” Spółka z o.o. w Solcu Kujawskim w wysokości 37.830,00 zł.

Klienci Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

W Solcu Kujawskim wg stanu na dzień 31 grudnia 2019 roku zamieszkiwało **15 998** mieszkańców. Liczba bezrobotnych w gminie na dzień 31 grudnia 2019 roku wynosiła **228** osób. Widoczny jest systematyczny spadek bezrobocia. W porównaniu

z 2018 rokiem liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych w gminie zmalała o 73 osoby. W związku z sytuacją ekonomiczną kraju, prognozuje się w kolejnych latach kolejny spadek bezrobocia.

Klientami Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej były osoby korzystające ze wsparcia Ośrodka na podstawie ustawy o pomocy społecznej. W 2019 roku ze świadczeń pomocy społecznej (łącznie z pracą socjalną) skorzystały **620** rodziny - **1 243** osoby w tych rodzinach. Każda osoba/rodzina będąca klientem Ośrodka objęta była podstawową pracą socjalną. Nie wszyscy korzystali ze wsparcia finansowego, lecz objęci byli wyłącznie pracą socjalną. Z tego rodzaju wsparcia w 2019 roku skorzystało **216** rodzin – **402** osoby.

Poniżej, w tabeli przedstawione zostały główne powody przyznawania pomocy rodzinom w 2019 roku w zestawieniu z danymi z roku ubiegłego.

Tabela 4 Przyczyny trudnych sytuacji życiowych w rodzinach objętych pomocą społeczną w 2019 roku w odniesieniu do roku 2018. (Powody przyznawania pomocy mogą współwystępować ze sobą, wobec tego nie sumują się.)

Powody przyznania pomocy przez MGOPS w 2019 r. w odniesieniu do 2018 roku				
Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
	2018 rok		2019 rok	
Ubóstwo	199	449	202	417
Bezrobocie	123	312	120	287
Długotrwała lub ciężka choroba	284	446	259	415
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego	120	442	115	440
Niepełnosprawność	165	307	164	328
Alkoholizm	43	51	55	70
Bezdomność	19	29	21	29
Potrzeba ochrony macierzyństwa	39	212	45	231
Przemoc w rodzinie	1	1	1	1

Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	3	3	2	2
Zdarzenie losowe	1	1	2	7
Sytuacja kryzysowa	0	0	0	0
Narkomania	3	3	2	3

Z danych w tabeli wynika, że powody przyznania pomocy w latach 2018 i 2019 utrzymują się na podobnym poziomie. Nastąpił nieznaczny spadek osób, które występowały o przyznanie świadczeń z pomocy społecznej, którym jest „długotrwała lub ciężka choroba”. Wpływ na niższą wartość przyznania pomocy z tego tytułu może mieć sytuacja finansowa osób w związku z Programem 500+ dla osób niepełnosprawnych. Na sytuację finansową społeczeństwa wpływa sytuacja gospodarcza kraju, w tym realizacja świadczeń 500 plus i 300 plus. Są osoby, które po otrzymaniu wspomnianych świadczeń, zrezygnowały ze świadczeń z pomocy społecznej, stąd też zauważalny spadek ogólnej liczby rodzin korzystających ze świadczeń pieniężnych w odniesieniu do roku poprzedniego. Na wysokim poziomie utrzymuje się „alkoholizm”. Zaznaczyć należy, że wiele osób i rodzin dotkniętych jest wieloma dysfunkcjami, w tym uzależnieniem od alkoholu. W związku z występowaniem licznych problemów w rodzinach i utrzymywaniu się ich na wysokim poziomie, Ośrodek stara się dostosowywać formę i zakres świadczeń do potrzeb, w celu poprawy występowania w/w zjawisk.

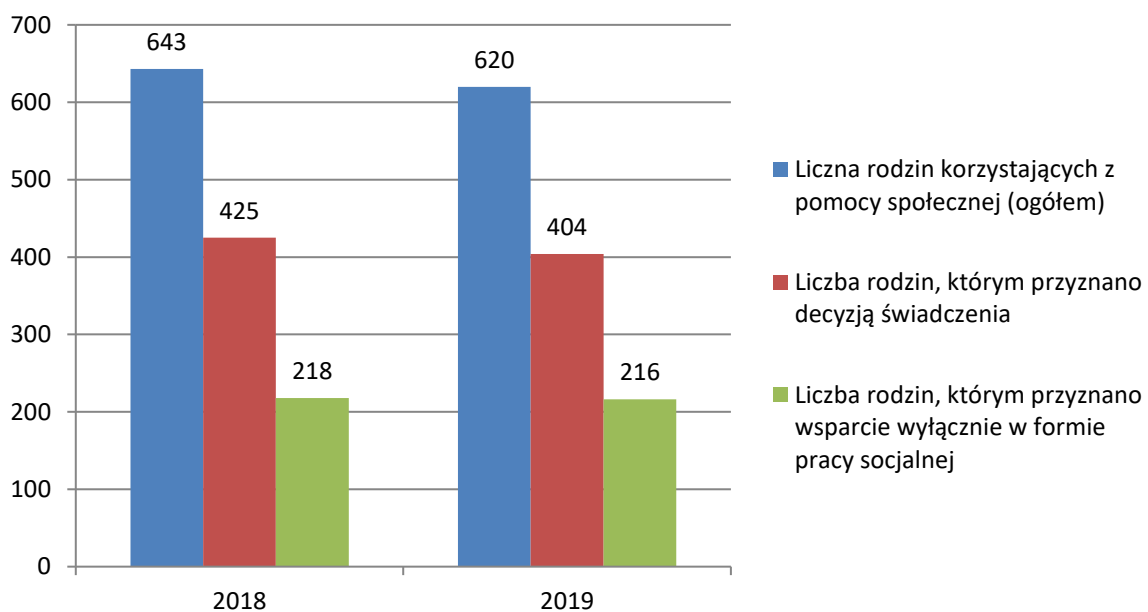
Tabela 5 Typy rodzin objętych pomocą na podstawie ustawy o pomocy społecznej

Wyszczególnienie	2018 r.		2019 r.	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
Rodziny ogółem	643	1 334	620	1243
O liczbie osób 1	321	321	319	319
2	159	318	151	302
3	61	183	60	180
4	45	180	39	156
5	31	155	30	150
6 i więcej	26	177	21	136

Rodziny z dziećmi ogółem	161	653	153	600
O liczbie dzieci 1	59	171	55	153
2	53	201	51	190
3	28	140	29	145
4	13	84	11	62
5	6	41	5	35
6	1	8	2	15
7 i więcej	1	8	0	0
Rodziny emerytów i rencistów	182	262	156	219

W 2019 roku spadła liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej w porównaniu do roku 2018 o 3,71%. Zdecydowanie największą grupę świadczeniobiorców stanowiły osoby prowadzące jednoosobowe gospodarstwa domowe, wskaźnik klientów wyniósł 51,45% wszystkich gospodarstw korzystających z pomocy społecznej, w drugiej kolejności 24,35% stanowiły gospodarstwa dwuosobowe. Nieznacznie spadła liczba rodzin z dziećmi korzystających z pomocy społecznej. Zjawisko to wskazuje na wnikliwą ocenę przez pracowników socjalnych Ośrodka sytuacji finansowej, zdrowotnej, socjalnej i bytowej osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej oraz właściwą interpretację przepisów prawa obowiązującego w tym zakresie a ponadto obrazuje zmniejszający się zakres ubóstwa.

Wykres 2 Liczba rodzin korzystających z różnego rodzaju wsparcia pomocy społecznej w latach 2018-2019

Praca socjalna

Praca socjalna była podstawowym zadaniem realizowanym przez pracowników socjalnych i świadczona była na rzecz osób i rodzin bez względu na posiadany przez nich dochód. Bez względu na powód zgłoszenia się do Ośrodka, każda osoba objęta była podstawową pracą socjalną, a gdy sytuacja tego wymagała, wzmożoną pracą socjalną. W rozumieniu ustawy o pomocy społecznej praca socjalna oznacza działania podejmowane na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym. Prowadzona jest ona z osobami i rodzinami w celu rozwinięcia lub wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej. Ma za zadanie również rozwinięcie aktywności ze społecznością lokalną w celu zapewnienia współpracy i koordynacji działań instytucji i organizacji istotnych dla zaspokajania potrzeb członków społeczności. W pracy socjalnej wykorzystuje się właściwe dla tej działalności metody i techniki, stosowane z poszanowaniem godności osób i ich prawa do samostanowienia. W celu najlepszego zaopiekowania się osobami i rodzinami, które wymagają wsparcia, dokonano w Ośrodku zmiany organizacyjnej, polegającej na odłączeniu pracy socjalnej od postępowania administracyjnego.

Wywiad środowiskowy

Głównym narzędziem pracy pracownika socjalnego był rodzinny wywiad środowiskowy. Pracownicy oprócz wywiadów środowiskowych, w celu udzielenia pomocy, przeprowadzali także wywiady na potrzeby innych placówek pomocowych i instytucji, w celu oceny sytuacji życiowej danej osoby lub rodziny oraz wykonywali szereg różnych prac i działań w ramach swoich zadań i obowiązków.

Tabela 6 Działania pracowników socjalnych w ramach pracy socjalnej.

Rodzaj podejmowanych działań	Ilość
Wywiady środowiskowe i informacyjne na potrzeby innych jednostek pomocy społecznej, w tym:	27
dot. zobowiązań alimentacyjnych rodzin osób przebywających w domach pomocy społecznej	12
Kompletowanie dokumentacji dla osób ubiegających się o miejsca w domach pomocy społecznej	6

Wywiady środowiskowe i informacje udzielane na wniosek Policji i Prokuratury	113
Wywiady środowiskowe i informacje udzielane na wniosek Sądów i innych instytucji w tym:	23
Postępowanie w sprawach dotyczących potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej – określonych w ustawie o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych	21
Wydawanie zaświadczeń	45

2. Zadania własne gminy

2.1 Struktura i wydatki wybranych rodzajów świadczeń

Zasiłki stałe – wypłacono **562** świadczenia **57** rodzinom na łączną kwotę **285.137,67 zł**. Wysokość wymienionego zasiłku, w przypadku osoby samotnie gospodarującej, stanowiła różnicę między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej, a dochodem tej osoby, nie więcej jednak niż 645 zł. Natomiast w przypadku osoby w rodzinie wysokość zasiłku stanowiła różnicę między kryterium dochodowym na osobę w rodzinie, a dochodem na osobę w rodzinie.

Zasiłki okresowe – wypłacono **517** świadczeń **123** rodzinom na łączną kwotę **189.182,21 zł**. Wysokość zasiłku okresowego dla osoby samotnie gospodarującej wynosiła - 50% różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej, a dochodem tej osoby, w przypadku rodziny – 50% różnicy między kryterium dochodowym rodziny a dochodem rodziny. Kwota zasiłku okresowego nie mogła być niższa niż 20 zł miesięcznie.

Zasiłki celowe i w naturze (w tym specjalne zasiłki celowe) przyznawane były najczęściej na zakup: żywności, odzieży i obuwia, opału, leków, środków czystości oraz dofinansowania do rachunków za gaz i energię elektryczną, w uzasadnionych sytuacjach przyznawane były także z powodu zdarzenia losowego. **277** rodzin otrzymało zasiłek celowy i w naturze, w tym **2** z tytułu zdarzenia losowego. W ramach tych zasiłków wypłacano specjalne zasiłki celowe, które otrzymały **93** rodziny. Łącznie na ten rodzaj pomocy przeznaczono **kwotę 292.124,00 zł**.

W ramach wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020 zgodnie z umową zawartą z Wojewodą Kujawsko–Pomorskim pomocą objęto **576** osób. Liczba osób objętych tą formą wsparcia w stosunku do roku poprzedniego spadła o 11%.

Na ten rodzaj pomocy wydatkowano kwotę **272.167,00 zł**, z czego:

- środki własne gminy – 81.650,00 zł,
- dotacja – 190.517,00 zł.

Środki wydatkowano na następujące formy pomocy:

- zakup posiłków dla dzieci i młodzieży w szkołach i przedszkolach – **163** osoby,
- zakup posiłków dla dorosłych – **26** osób,
- świadczenie pieniężne na zakup posiłku lub żywności – **537** osób.

W porównaniu z rokiem 2018 o 4,06% wzrosła liczba świadczeń pieniężnych na zakup posiłku lub żywności, z jednoczesnym wzrostem o 6,5% liczby zakupionych posiłków dla dzieci i młodzieży w szkołach i przedszkolach.

2.2 Usługi opiekuńcze

Pomocą w formie usług opiekuńczych w 2019 roku objęto ogółem **115 rodzin**. Zrealizowanych zostało 22 292 godziny świadczeń. Pełen koszt realizacji usług opiekuńczych wyniósł **512.716,00 zł**. Realizacja usług objęta była kontrolą pracowników Miejsko–Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Solcu Kujawskim. Cena jednej godziny usług opiekuńczych w ciągu całego roku wynosiła **23 zł**. Realizacja powyższych świadczeń umożliwiła osobom starszym, z niepełnosprawnością pozostanie w swym środowisku zamieszkania. Pomoc w formie usług opiekuńczych świadczona była przez opiekunki zatrudnione w Miejsko – Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej. W uzasadnionych przypadkach funkcjonowała rozszerzona oferta usług opiekuńczych dla osób starszych i z niepełnosprawnością w godzinach popołudniowych. Liczba zrealizowanych godzin w ramach usług opiekuńczych utrzymuje się stale na wysokim poziomie, i świadczy to o coraz większym zapotrzebowaniu na tego rodzaju wsparcie.

W celu dotarcia do jak największej społeczności osób starszych, wymagających usług opiekuńczych, Ośrodek realizował Program „Opieka 75+”, współfinansowany przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Program w swoim założeniu miał za zadanie:

- zapewnienie wsparcia i pomocy adekwatnej do potrzeb i możliwości wynikających z wieku i stanu zdrowia, w ramach usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych;
 - poprawę jakości życia osób w wieku 75 lat i więcej;
 - umożliwienie gminom rozszerzenia oferty usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych, dla osób w wieku 75 lat i więcej;
 - wsparcie finansowe gmin w wypełnianiu zadań własnych o charakterze obowiązkowym.
- W ramach Programu „Opieka 75+”, w formie usług opiekuńczych zostało objętych **17** osób, w wieku powyżej 75 roku życia, którym łącznie zrealizowano **1 004** godziny świadczeń. Były to osoby, który dotąd nie korzystały z pomocy w formie usług opiekuńczych, jak również osoby, które wymagały zwiększenia dotychczasowej ilości godzin usług. Ośrodek pozyskał na realizację Programu „Opieka 75+” z budżetu państwa kwotę **23.092,00 zł**.

Ośrodek od 1 grudnia 2018 roku realizował kolejny projekt, współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020, pn.: „**Nowa jakość życia osób starszych niesamodzielnych lub niepełnosprawnych**”. W ramach projektu 6 osób objęto specjalistycznymi usługami opiekuńczymi w formie wsparcia fizjoterapeuty w miejscu zamieszkania klientów. Wymiar ilości godzin dla jednej osoby był w przedziale od 2 do 4 godzin tygodniowo. Pod koniec 2019 roku rozpoczęła się realizacja 2 zadania projektu, która polega na wsparciu opiekunów faktycznych osób zależnych objętych fizjoterapią w zadaniu 1 spotkaniami z psychologiem, pielęgniarką oraz prawnikiem.

W roku 2019 w Ośrodku nadal funkcjonowała niewielka wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego, w której znajdowały się:

- **3** wózki inwalidzkie,
- **2** balkoniki – 4 kołowe,
- **2** balkoniki kroczące,

- 3 krzeselka toaletowe,
- 12 sztuk kul łokciowych,
- 2 zestawy do mycia głowy,

z którego mogły korzystać osoby chore lub z niepełnosprawnością.

2.3 Domy Pomocy Społecznej

Osoby, którym nie można było zapewnić właściwej pomocy w środowisku, w tym również poprzez zabezpieczenie odpowiedniej ilości godzin usług opiekuńczych, kierowane były przez Ośrodek do domów pomocy społecznej. W roku ubiegłym skierowano do DPS 6 osób z terenu Gminy Solec Kujawski, z czego 2 osoby nadal czekają na przyjęcie. W 2019 roku wydatki związane z pobytem mieszkańców w DPS wyniosły **342.370,44 zł**.

Pomocą w tej formie objęto **14** osób, w tym:

- dla osób z zaburzeniami psychicznymi – **5 osób**,
- dla osób somatycznie chorych – **5 osób**,
- dla osób w podeszłym wieku – **3 osoby**,
- dla osób niepełnosprawnych intelektualnie – **1 osoba**.

2.4 Odpłatność za dzieci przebywające w pieczy zastępczej

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka, gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka, przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki:

- w pierwszym roku pobytu dziecka gmina ponosi 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w pieczy zastępczej,
- w drugim roku ponosić będzie 30%,
- w trzecim i następnych latach 50%.

W 2019 roku Ośrodek ponosił częściową odpłatność za **40** dzieci (narastająco) umieszczonych w pieczy zastępczej, w tym:

- w placówce opiekuńczo-wychowawczej – **6** dzieci;
- w zawodowej rodzinie zastępczej – **5** dzieci;

- w spokrewnionej rodzinie zastępczej – **27** dzieci;
- w rodzinnym domu dziecka – **2** dzieci;
- w niezawodowej rodzinie zastępczej – **1** dziecko.

W roku 2019 na utrzymanie dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo – wychowawczych wydatkowano kwotę w wysokości **136.953,72 zł**. Natomiast na utrzymanie dzieci przebywających w rodzinach zastępczych wydano **76.823,08 zł**.

W porównaniu do roku poprzedniego, nastąpił wzrost kosztów związanych z odpłatnością za dzieci przebywających w pieczy zastępczej, związane jest to z tym, iż 13 dzieci zostało umieszczonych w pieczy zastępczej w okresie sprawozdawczym.

Każde „wyrwanie” dziecka ze środowiska rodzinnego najtrudniejsze jest zawsze dla dziecka, dlatego pozytywną zmianą jest tendencja do umieszczania dzieci w zawodowych rodzinach zastępczych oraz w spokrewnionych rodzinach zastępczych, które dają dziecku namiastkę życia rodzinnego, a czasami stają się tą prawdziwą rodziną dającą poczucie miłości i bezpieczeństwa. W roku 2019 zdecydowana większość dzieci przebywała w spokrewnionej rodzinie zastępczej co zmniejszyło traumatyczne przeżycia dzieci, które zostały odebrane rodzicom. Dzięki systematycznej pracy asystentów rodziny i pracowników socjalnych z rodzinami, w roku 2019 sześćcioro dzieci powróciło z pieczy zastępczej do rodzin biologicznych.

3. Zadania zlecone gminie

3.1. Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Specjalistycznymi usługami dla osób z zaburzeniami psychicznymi, na podstawie decyzji administracyjnych objęto **12** dzieci. Były one objęte wsparciem pedagoga, rehabilitanta lub logopedy.

Liczba świadczeń wyniosła **889** godzin. Na realizację tego zadania wydatkowano kwotę **44.116,00 zł**. Jakość realizacji usług objęta była kontrolą pracowników merytorycznych Ośrodka. Koszt jednej godziny specjalistycznych usług opiekuńczych w okresie sprawozdawczym wynosił za jedną godzinę pracy pedagoga 48,00 zł, rehabilitanta 60,00 zł. i 71,50 zł. za godzinę pracy logopedy.

3.2. Świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny

W rozdziale 852502 realizowane były wydatki związane z wypłatą świadczeń rodzinnych, składek ZUS opłacanych świadczeniobiorcom i świadczeń alimentacyjnych, wypłacanych zgodnie z ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz wydatki związane z obsługą realizowanych świadczeń.

Zgodnie z ustawą, na obsługę tego zadania można przeznaczyć 3% dotacji na świadczenia. Dotacja została w pełni wykorzystana. Wskaźnik ten jest jednak zbyt niski i nie wystarcza na pokrycie wszystkich wydatków związanych z obsługą powyższego zadania.

Łączne koszty poniesione na wypłatę świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego, składek na ubezpieczenie społeczne oraz obsługę w/w świadczeń w 2018 r. stanowiły kwotę **4.719.073,76 zł.**, z czego z dotacji Wojewody wydatkowano **4.584.255,99 zł.**, w tym:

ZADANIA ZLECONE:

• świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny	4.266.489,55 zł,
• opłacanie składek na ubezpieczenie emerytalno - rentowe	193.274,00 zł,
• koszty obsługi	124.492,44 zł.

ZADANIA WŁASNE:

- koszty obsługi świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego – **134.817,77 zł.**

3.3 Struktura świadczeń rodzinnych.

W okresie sprawozdawczym, świadczeniami rodzinnymi objęto **835** rodzin;

- zasiłki i dodatki do zasiłków rodzinnych otrzymało **410** rodzin;
- świadczenia opiekuńcze otrzymało **75** rodzin;
- zasiłek pielęgnacyjny przysługujący osobie do 16 roku życia otrzymało **98** dzieci;
- zasiłek pielęgnacyjny dla osoby niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia o znacznym stopniu niepełnosprawności otrzymało **141** osób;

- zasiłek pielęgnacyjny dla osoby niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, która powstała przed ukończeniem 21 roku życia otrzymało **119** osób;
- zasiłek pielęgnacyjny z tytułu ukończenia 75 roku życia otrzymało **10** osób;

Łącznie w **2019 r.** wydano **812** decyzji administracyjnych, na podstawie których wypłacono **17 117** świadczeń, z czego m.in.:

- **11 828** świadczeń – zasiłki rodzinne i dodatki,
- **136** świadczeń - jednorazowe zapomogi z tytułu urodzenia dziecka,
- **733** świadczenia - świadczenia pielęgnacyjne,
- **18** świadczeń – zasiłki dla opiekunów,
- **51** świadczeń – specjalne zasiłki opiekuńcze,
- **385** świadczeń – świadczenia rodzicielskie,
- **3 966** świadczeń – zasiłki pielęgnacyjne.

Tabela 7 Rodzaje świadczeń i środki finansowe na realizację świadczeń rodzinnych w 2019 r.

Lp.	Rodzaj świadczenia	Rok 2018		Rok 2019	
		Wydatki w zł.	Liczba świadczeń	Wydatki w zł.	Liczba świadczeń
1.	Świadczenia rodzicielskie	403 319,00	451	351 417,00	385
2.	Zasiłki rodzinne	932 494,00	8 383	843 753,96	7 670
3.	Dodatki do zasiłków rodzinnych, w tym z tytułu:				
3.1	Urodzenia dziecka	51 506,25	60	27 123,36	32
3.2	Opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	111 644,10	296	82 192,92	245
3.3	Samotnego wychowywania dziecka	80 448,67	433	67 740,71	378
3.4	Kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego do 5 roku życia	8 802,38	100	8 998,14	103
3.5	Kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego powyżej 5 roku życia	57 038,49	532	55 383,67	536
3.6	Rozpoczęcia roku szkolnego	44 308,24	1 148	39 927,90	1 062

3.7	Na pokrycie wydatków związanych z zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła	904	8	1 596,30	18
3.8	Na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła	25 144,81	398	26 564,03	442
3.9	Wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	132 536,64	1455	122 020,55	1 342
4.	Zasiłki pielęgnacyjne	617 342	3908	751 393,00	3 966
5.	Świadczenia pielęgnacyjne	617 437	767	1 152 554,00	733
6.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	131 000	131	136 000,00	136
7.	Zasiłki dla opiekunów	21 920	41	11 160,00	18
8.	Specjalne zasiłki opiekuńcze	29 400	55	31 620,00	51
9.	Jednorazowe świadczenie w wysokości 4000,00 „Za życiem”	0	0	4 000,00	1

3.4. Świadczenie wychowawcze 500 Plus

W 2019 roku kontynuowano realizację świadczenia wychowawczego w ramach Programu „Rodzina 500 plus”. W okresie sprawozdawczym wypłacono **26.793** świadczenia wychowawcze na kwotę **13.333.177,12 zł.** Świadczenia zostały wypłacone na **2.443** dzieci wychowujące się w **2 033** rodzinach. W ramach tego świadczenia wydano **208** decyzji i **2.062** informacje.

3.5. Świadczenie 300 Plus w ramach programu „Dobry Start”

Od lipca 2019 roku realizowany był program „Dobry Start”, tzw. świadczenie 300 plus. W ramach tego programu świadczenia trafiły do 1 480 rodzin. Ogólnie wypłacono kwotę 624 600,00 zł. dla 2 082 dzieci.

3.6. Fundusz alimentacyjny

W 2019 roku pomocą w formie świadczeń z funduszu alimentacyjnego objęto **86** rodzin. Wypłacono **1 317** świadczeń na kwotę **558 315,00 zł.** W sprawie funduszu alimentacyjnego wydanych zostało **140** decyzji.

3.7. Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych

W roku 2019 prowadzono postępowanie wobec **297** dłużników alimentacyjnych wskazanych przez komorników. Ściągalność świadczeń z funduszu alimentacyjnego w roku 2018 wynosiła **310 091,45 zł,** co w stosunku do wypłaconych świadczeń

z funduszu alimentacyjnego stanowi **55,54%**. Na wywiad alimentacyjny zgłosiło się **33** dłużników alimentacyjnych, którzy złożyli oświadczenia majątkowe.

3.8. Opłacanie składki na ubezpieczenie zdrowotne, za niektóre osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne, zasiłek dla opiekunów oraz specjalny zasiłek opiekuńczy

Za osoby pobierające powyższe świadczenia, które nie podlegają ubezpieczeniu zdrowotnemu z innego tytułu, Organ właściwy jest zobowiązany opłacać składkę na ubezpieczenie zdrowotne. W roku **2019** Ośrodek opłacił składkę dla **27** osób pobierających świadczenia opiekuńcze na ogólną kwotę **35.167,91** zł.

3.9. Warsztat Terapii Zajęciowej

Na działalność Warsztatu Terapii Zajęciowej zostały wydatkowane środki w kwocie **624.800,00** zł, w tym z PFRON **542.880,00** zł, ze środków powiatu bydgoskiego kwota **59.920,00** zł., natomiast ze środków Urzędu Miasta i Gminy Solec Kujawski kwota **22 000** zł.

Warsztat Terapii Zajęciowej jest placówką dziennego pobytu. W 2018 roku uczęszczało do niej **30** osób o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności. Warsztat realizuje zadania w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej zmierzające do ogólnego rozwoju i poprawy sprawności, niezbędnych do prowadzenia przez osobę niepełnosprawną niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia – na miarę swoich indywidualnych możliwości oraz umożliwiające powrót na rynek pracy. Rehabilitacja prowadzona była w sześciu pracowniach: stolarskiej, krawieckiej, technik biurowych, rękodzieła, pracowni gospodarstwa domowego oraz pracowni rzemiosła twórczego. Poza zajęciami, w pracowniach odbywa się również rehabilitacja ruchowa w postaci zajęć indywidualnych i grupowych oraz spotkania z psychologiem (grupy spotkaniowo-treningowe, mające na celu kształtowanie postaw, tolerancji wobec innych, empatii, wrażliwości interpersonalnej, emocjonalnej i intelektualnej) oraz indywidualne wsparcie psychologa. Dodatkowo w ramach zajęć kulturalno-rekreacyjnych uczestnicy brali udział w wycieczce do Ciechocinka, wyjściach do kina i na kręgle oraz w karaoke, zabawie ostatekowej, kalamburach, turnieju warcabowym i innych, wewnętrznych zajęciach integrujących uczestników. W ramach promocji Warsztatu zorganizowane były kiermasze prac rękodzielniczych z okazji świąt Wielkanocnych i Bożego Narodzenia dla mieszkańców naszego miasta oraz podczas lokalnych imprez plenerowych. Ponadto

uczestnicy wystawiali swoje rękodzieła na wystawach połączonych z kiermaszem „My też potrafimy” w Urzędzie Marszałkowskim w Toruniu oraz na Starym Rynku w Bydgoszczy podczas „Jarmarku Bożonarodzeniowego”. W ramach współpracy ze Środowiskowym Domem Samopomocy w Solcu Kujawskim, uczestnicy wzięli udział w: XIII Integracyjnym Turnieju Darta, integracyjnym Strongmanie, Noworocznej Familiadzie, XI Integracyjnym Turnieju Tenisa Stołowego oraz turnieju „Jaka to melodia”. W 2019 roku uczestnicy Warsztatu brali również udział w zmaganiach sportowych dla osób niepełnosprawnych podczas XV Spartakiady Osób Niepełnosprawnych i Przyjaciół w Grudziądzu oraz XVIII Spartakiadzie Osób Niepełnosprawnych w Inowrocławiu, jak i w Toruńskich Zawodach Wspinaczki Sortowej Osób Niepełnosprawnych. Dodatkowo uczestnicy wzięli udział w Przeglądzie Twórczości Poetyckiej Osób Niepełnosprawnych „Na skrzydłach Aleksandrowa” w Aleksandrowie Kujawskim. Ponadto w ramach współpracy ze Stowarzyszeniem Wspierania Rodzin w Solcu Kujawskim zorganizowano piknik promujący zdrowie psychiczne dla mieszkańców miasta oraz piknik letni „Z Cygańskim Taborem” dla placówek WTZ i ŚDS z terenu województwa kujawsko-pomorskiego, podczas którego uczestnicy mogli integrować się z uczestnikami z zaprzyjaźnionych placówek.

IV. FORMY WSPÓŁPRACY Z KLIENTEM

1. Kontrakt socjalny

Kontrakt socjalny jest narzędziem stosowanym w pracy socjalnej na podstawie Rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 8 listopada 2010 r. w sprawie wzoru kontraktu socjalnego (Dz. U. 2010r., Nr 218, poz. 1439) i jest pisemną umową zawartą z osobą ubiegającą się o pomoc, określającą uprawnienia i zobowiązania stron umowy, w ramach wspólnie podejmowanych działań zmierzających do przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej osoby lub rodziny.

Kontrakt przyczynia się do odzyskania zdolności do samodzielnego funkcjonowania w środowisku, prawidłowego pełnienia ról społecznych. W przypadku odmowy zawarcia kontraktu, niedotrzymania jego postanowień, nieuzasadnionej odmowy podjęcia pracy np., ośrodek pomocy społecznej może odmówić pomocy finansowej lub ją wstrzymać. Praca w oparciu o kontrakt socjalny wymaga dużo większego nakładu pracy ze strony pracownika socjalnego, który musi utrzymywać stały kontakt z klientem, by wspierać a zarazem nadzorować przebieg umowy. Kontrakt jest często jedynym motywatorem do działania. Wiele osób korzysta ze wsparcia z pomocy społecznej od wielu lat, a tylko aktywna praca może spowodować podjęcie przez klienta działania w kierunku jego usamodzielnienia.

W 2019 roku pracownicy socjalni nadal kładli duży nacisk na współpracę z klientem na podstawie kontraktu socjalnego. Efektem było zawarcie **158** kontraktów socjalnych tj. o 39,82% więcej niż w roku 2018. Łącznie **34** rodziny podjęły współpracę z asystentem rodziny i ta wartość utrzymuje się na podobnym poziomie. Znacznie wzrosła liczba rodzin objętych wzmoczoną pracą socjalną, która w porównaniu do 2018 roku zwiększyła się o 112,96% i w 2019 wyniosła **115 rodzin**. Ponadto, w 2019 roku w ramach działań podejmowanych przez gminę w celu poprawy sytuacji życiowej osób, rodzin i grup zagrożonych ubóstwem, marginalizacją czy wykluczeniem społecznym pracownicy socjalni zrealizowali między innymi następujące projekty socjalne: „Grupa wsparcia dla osób doznających przemocy w rodzinie – porozumienie bez przemocy”, Festyn Trzeźwościowy „Wspólnie przeciw uzależnieniom”, „Wsparcie psychologiczne par w kryzysie”, „Wsparcie psychologiczne dzieci i rodziców”, „Nasza rodzina to Nasza siła”, „Senior Naszym Przyjacielem”, półkolonie dla 40 dzieci z Gminy Solec Kujawski.

2. Zespół Interdyscyplinarny

W okresie sprawozdawczym odbyły się **4** spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, podczas którego omawiano sprawy związane z przemocą w rodzinach. W skład Zespołu wchodziło: pracownicy socjalni, policjanci, pedagodzy, przedstawiciele organizacji pozarządowych, przedstawiciel gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, pielęgniarki i kuratorzy.

3. Procedura „Niebieskie Karty”

W ramach pracy socjalnej na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w okresie sprawozdawczym:

- prowadzono **121** Procedur „Niebieskie Karty”, w tym **86** założono w 2018 roku,
- odbyło się **273** posiedzeń grup roboczych,
- skierowano **8** spraw do Prokuratury, Policji,
- zakończono **67** procedur „Niebieskie Karty” z powodu ustania przemocy lub braku przesłanek do wszczęcia procedury.

V. WSPARCIE DZIECKA I RODZINY W ŚRODOWISKU

Wsparcie dziecka i rodziny w środowisku opierało się głównie na prowadzonej z rodziną pracy socjalnej, w ramach której rodziny mogły korzystać z takich instrumentów jak: poradnictwo specjalistyczne, grupy wsparcia, praca asystenta rodziny w środowisku oraz praca zespołów interdyscyplinarnych.

1. Środowiskowa praca socjalna

Praca socjalna to działalność zawodowa, mająca na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi. Praca socjalna prowadzona jest w oparciu o dokonanie diagnozy sytuacji klienta, opracowanie planu pomocy i wsparcia, w zależności od indywidualnej sytuacji oraz posiadanego potencjału osobistego. Problemy nie powinny być rozwiązywane w oderwaniu od sytuacji rodziny. Ważne jest, by podejście do sprawy rodziny objętej pracą socjalną było systemowe, skoncentrowane na wszystkich członkach rodziny, w oparciu o całościowe i komplementarne rozwiązywanie problemów.

2. Gminny asystent rodziny

Asysta rodzinna jest to zadanie realizowane w Ośrodku Pomocy Społecznej na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2015r., poz. 332 ze zmianami).

Jest to forma pomocy skierowana do rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej. W ramach asysty praca prowadzona była przede wszystkim

w środowisku rodziny. Polegała ona również na nawiązaniu współpracy ze służbami, które działają na rzecz rodziny np.: placówki oświatowe, poradnie zdrowia, policja, kurator.

W 2018 roku w Ośrodku zatrudnionych było **2** asystentów rodziny. Ośrodek pozyskał dofinansowanie do dwóch gminnych asystentów rodziny w formie dotacji Ministerstwa Pracy, Rodziny i Polityki Społecznej w ramach programu: „Asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2019”, w wysokości **34.884,00 zł.**

W ubiegłym roku asystent rodzinny w ramach pomocy rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczej wspierał **34** rodziny, w których wychowywało się łącznie **94** dzieci.

Wśród rodzin objętych asystą rodzinną były:

- rodziny niepełne – 21,
- rodziny pełne – 10,
- konkubinaty – 3.

W 2019r. współpracę z asystentem rodziny zakończyło **13** rodzin ze względu na:

- zaprzestanie współpracy rodziny z asystentem rodziny z powodu zmiany miejsca zamieszkania – 4,
- brak efektów pracy – 3,
- osiągnięcie celów – 6.

Zobowiązanie do współpracy z asystentem rodziny Sąd orzekł w przypadku **12** rodzin.

Asystent rodziny jest osobą, która pracując regularnie z rodziną, prowadzi trening budżetowy, trening prowadzenia gospodarstwa domowego, a także trening kompetencji wychowawczych. Wszystkie rodziny objęte wsparciem asystenta rodziny charakteryzowały się bezradnością w sprawach opiekuńczo – wychowawczych. Za największy sukces pracowników socjalnych i asystentów rodziny w roku 2019 można uznać fakt powrotu 5 dzieci z pieczy zastępczej do domu rodzinnego. Systematyczna praca z rodziną, szczególnie tą, w której występują liczne dysfunkcje w wielu przypadkach pozwoliła zapobiec umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej. W niektórych rodzinach zaobserwowano poprawę w codziennym funkcjonowaniu, gdzie przykładem może być wdrożenie nawyku dbania o higienę osobistą i czystość mieszkania, wdrożenie nawyku realizowania obowiązku szkolnego przez dzieci. W ramach pracy asystenta udało się zdiagnozować wiele dzieci i rozpocząć ich leczenie. Asystenci wspierali również rodziny w załatwianiu spraw urzędowych, uczyli zarządzania budżetem domowym oraz zachęcali do podjęcia aktywności zawodowej.

Dzieci z rodzin z problemem alkoholowym miały zapewnioną opiekę przez pięć dni w tygodniu, w godzinach popołudniowych, w ramach działalności Punktu „Światelko”. Podczas pobytu w punkcie dzieci otrzymywały posiłek, uczestniczyły w zajęciach socjoterapeutycznych, grach i zabawach. Otrzymały też wsparcie w odrabianiu zadań domowych. Uczestniczyły w licznych wyjazdach, wycieczkach i imprezach okolicznościowych.

3. Wsparcie specjalistów

W celu dotarcia do klientów i udzielania im odpowiedniego wsparcia, wykorzystywano kolejną formę pomocy – wsparcie specjalistów. Przy Ośrodku działały:

- Punkt Konsultacyjny dla Osób z Problemem Alkoholowym (w ramach tego punktu było dwóch specjalistów: instruktor uzależnień i psycholog);
- Punkt Konsultacyjny dla Osób Współuzależnionych (instruktor terapii uzależnień);
- Punkt Konsultacyjny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie (kurator zawodowy, pedagog i psycholog);
- Konsultacje psychiatry.

Wszystkie formy wsparcia dla klientów były bezpłatne, na konsultacje kierowali pracownicy socjalny, lub też sami klienci zgłaszali się do specjalistów, korzystając z różnych źródeł informacji.

VI. WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI

Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej na co dzień współpracował z organizacjami pozarządowymi, które działają przy Ośrodku

W ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi pracownicy Ośrodka angażowali się w pisanie i realizację projektów dla ludzi starszych, niepełnosprawnych, a także na rzecz rodzin z dziećmi oraz rodzin, w których występuje przemoc. Efekty współpracy przedstawiono poniżej.

1. Współpraca ze Stowarzyszeniem Wspierania Rodzin

Stowarzyszenie Wspierania Rodzin, realizuje zadania głównie na rzecz rodzin oraz osób starszych i niepełnosprawnych. Członkowie stowarzyszenia działają na rzecz osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym. W celu realizacji tych zamierzeń pozyskują środki zewnętrzne na realizację zadań statutowych.

Projekt pn.: „Aktywni w niepełnosprawności to My”

Celem projektu było promowanie aktywności osób z niepełnosprawnością i integracja społeczna oraz zwiększenie świadomości społecznej odnośnie funkcjonowania osób niepełnosprawnych, w tym osób z chorobami psychicznymi.

W ramach projektu zorganizowano:

- Piknik promujący zdrowie psychiczne dla społeczności lokalnej;
- Piknik Letni „Z Cygańskim Taborem” integrujący uczestników WTZ i ŚDS z terenu województwa kujawsko-pomorskiego

Projekt współfinansowany był ze środków Urzędu Miejskiego w Solcu Kujawskim.

Projekt: „Nasza Rodzina to Nasza Siła”

Celem projektu było wzmocnienie i podniesienie kompetencji wychowawczych rodziców z rodzin z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi. W ramach projektu odbyły się:

- warsztaty kulinarne, podczas których przygotowywano posiłki,

- spotkanie z zakresu savoir-vivre,
- spotkanie edukacyjno-integracyjne (w formie pikniku) pt. „Święto Rodziny”.

Projekt współfinansowany był ze środków Urzędu Miejskiego w Solcu Kujawskim.

Projekt pn.: „Zosia i Grześ poznają wieś”

W ramach projektu zorganizowano półkolonie dla 40 dzieci z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym. Podczas tygodnia spotkań dzieci miały możliwość wzięcia udziału w:

- warsztatach edukacyjnych z historykiem,
- warsztatach animacyjnych,
- podchodach i ognisku zorganizowanym przez Stowarzyszenie BIZON,
- wyjazdach integracyjnych do: Wiejskiego Gospodarstwa „BabaLuda”, Kujawsko-Dobrzyńskiego Parku Etnograficznego w Kłóbce oraz Wioski Chlebowej w Janiej Górze.

Projekt współfinansowany był ze środków Urzędu Miejskiego w Solcu Kujawskim.

2. Współpraca ze Stowarzyszeniem na Rzecz Osób Niepełnosprawnych

Coroczny festyn „Senior Naszym Przyjacielem”, podczas którego 100 seniorów miało możliwość integracji ze społecznością lokalną, wziąć udział w tańcach, grach i zabawach.

Projekt pn.: „Wieczera wigilijna dla osób starszych, samotnych”

Głównym celem projektu było zapobieganie izolacji społecznej oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób starszych, samotnych z terenu Gminy Solec Kujawski. Wieczera Wigilijna dla 50 osób odbyła się w restauracji „Jaskiniowej”, podczas której wspólnie spożyto tradycyjny posiłek, był czas na rozmowy, słuchanie i śpiewanie kolęd. Każdy uczestnik otrzymał spod choinki paczkę świąteczną. Projekt stworzył seniorom i osobom samotność warunki do integracji i przebywania w okresie świątecznym z innym człowiekiem. Projekt współfinansowany był ze środków Urzędu Miejskiego w Solcu Kujawskim oraz od lokalnych przedsiębiorców.

3. Projekt „Wolontariat w MGOPS”

Realizatorem projektu był Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, a sam projekt otwarty był współpracę z różnymi jednostkami i organizacjami pozarządowymi. W 2019 roku głównym partnerem było Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Solcu Kujawskim, współpracowano również z pedagogiem Zespołu Szkół Ogólnokształcących i Zawodowych w Solcu Kujawskim. Projekt adresowany był do dzieci i młodzieży, do osób starszych oraz do osób niepełnosprawnych z terenu Gminy Solec Kujawski.

W ramach projektu pomocą wolontariuszy objęto około **230** osób. Wolontariusze służyli pomocą w odrabianiu zadań domowych dzieciom w świetlicach. Wspólnie z dziećmi grali w gry, uczestniczyli we wspólnych pogadankach oraz pomagali przy imprezach okolicznościowych organizowanych w świetlicy. Ponadto pomocą służyli podczas realizacji półkolonii i festynów organizowanych na terenie Gminy Solec Kujawski. Udzielano również wsparcia przy imprezach organizowanych na rzecz osób chorych, starszych i niepełnosprawnych. W 2019 roku podpisano łącznie **19** porozumień z wolontariuszami.

Wolontariat stwarza szansę rozwoju osobistego i daje możliwość nabywania nowych kompetencji, rozwoju umiejętności i zainteresowań. Umożliwia wykorzystanie potencjału młodzieży i stanowi płaszczyznę integracji dla uczestniczących w nim stron.

4. Współpraca z Polskim Komitetem Pomocy Społecznej

Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014 – 2020

Miejsko–Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w ramach współpracy z Polskim Komitetem Pomocy Społecznej od sierpnia 2016 roku uczestniczy w realizacji **Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014 – 2020** Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD).

W okresie od stycznia do czerwca 2019 roku realizowany był Podprogram 2018, w ramach którego pomocą objęto łącznie 422 osoby. W tym okresie wydano łącznie 13.597,22 kg żywności. W sierpniu 2019 roku rozpoczęto realizację Podprogramu 2019, w ramach którego dystrybucja artykułów spożywczych rozpoczęła się w styczniu 2020 roku.

VII. WAŻNIEJSZE INICJATYWY MIEJSKO – GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W SOLCU KUJAWSKIM

Różnorodność ludzkich potrzeb, sytuacje kryzysowe i niezaradność powodowały konieczność rozbudowania zakresu usług ponad te, które gwarantuje ustawa o pomocy społecznej. Stwarzało to pracownikom możliwość rozwijania własnej inicjatywy i pomysłowości, a także dało szansę uaktywnienia się w środowisku lokalnym. Problemy te Ośrodek Pomocy Społecznej rozwiązywał realizując pomoc w formie pracy socjalnej. W roku 2019 Ośrodek, podobnie jak w latach ubiegłych, podejmował szereg działań ukierunkowanych na pomoc mieszkańcom Gminy Solec Kujawski w pokonaniu trudnych sytuacji życiowych w jakich się znajdują. Zorganizowany został m.in.:

1. Trzeźwościowy Festyn Rodzinny pn. „Wspólnie przeciw uzależnieniom” we współpracy z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
2. W 2019 roku dla dzieci i młodzieży zagrożonych wykluczeniem społecznym, które wychowują się w rodzinach wykazujących bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych streetworker organizował, wykorzystując zasoby lokalowe miasta np. w bibliotece oraz SCK, zajęcia o charakterze edukacyjno-profilaktyczno-integracyjnym.
3. Organizacja konferencji dotyczącej problematyki przeciwdziałania narkomanii wraz z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w restauracji „Jaskiniowa”, której uczestnikami byli pracownicy socjalni, członkowie GKRPA, członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego, policjanci z soleckiego Komisariatu Policji, pedagodzy i psychologowie ze szkół oraz pielęgniarki środowiskowe.
4. W listopadzie wraz z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zorganizowana została zabawa o charakterze terapeutycznym dla 50 dzieci z naszej gminy.
5. Na terenie gminy w roku 2019 w ramach działalności Punktu Konsultacyjnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, raz w tygodniu udzielane były porady przez pracownik socjalnego, psychologa i kuratora zawodowego. W ramach działalności punktu pracownicy między innymi:
 - udzielali osobie/rodzinie, wobec której stosowana jest przemoc informacji oraz adresów instytucji świadczących specjalistyczną pomoc: prawną,

psychologiczną, medyczną, socjalną lub finansową itp., a przede wszystkim informacji o formach udzielanej pomocy dzieciom,

- monitorowali sytuację rodzin, w których istniało zagrożenie wystąpienia przemocy oraz rodzin, w których dochodziło do przemocy, do czasu ustania tego zjawiska,
- współpracowali z Policją, pedagogami szkolnymi, pielęgniarkami środowiskowym,
- prowadzili dokumentację działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodziło do przemocy, efektów tych działań oraz innej dokumentacji Punktu,
- współpracowali z prasą lokalną w zakresie informacji o problemie przemocy i pracy Punktu Konsultacyjnego,
- pomagali klientom w pisaniu pism do różnych instytucji (odwołania, pozwy, wnioski, zawiadomienia).

VIII. Projekty dofinansowane ze środków Unii Europejskiej

W 2019 roku w Ośrodku realizowane były 2 projekty współfinansowane ze środków Unii Europejskiej: „Pracownik Socjalny – profesjonalna pomoc” oraz „Nowa jakość życia osób starszych niesamodzielnych lub niepełnosprawnych”. Ponadto w listopadzie 2019 roku do Urzędu Marszałkowskiego w Toruniu został złożony wniosek o dofinansowanie kolejnego projektu pt.: „Między nami aktywnymi Seniorami”.

1. „Pracownik Socjalny – profesjonalna pomoc”

Realizacja projektu „Pracownik socjalny – profesjonalna pomoc” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020, osi priorytetowej II Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, działanie 2.5 Skuteczna pomoc społeczna na łączną kwotę 192.833,75 zł, rozpoczęła się 1 kwietnia 2018 roku i zakończyła 31 maja 2019 roku. Projekt składał się z 2 etapów:

- 1 etap polegał na przygotowaniu Ośrodka do wprowadzenia i wdrożenia zmian funkcjonowania. Utworzono 5 osobową Grupę Roboczą złożoną z 3 pracowników kadry zarządzającej i 2 pracowników socjalnych, która wspólnie z Dyrektorem Ośrodka oraz koordynatorem projektu przygotowała plan wprowadzenia zmian, opracowała nowy regulamin organizacyjny, na podstawie którego nastąpiło oddzielenie procedur administracyjnych przyznawania świadczeń pomocy społecznej od pracy socjalnej w oparciu o zasady wdrażania uprawnień organizacyjnych w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej i powstały zespoły:
 - do spraw świadczeń,
 - do spraw pracy socjalnej,
 - do spraw usług pomocy społecznej
 - oraz Stanowisko do spraw pierwszego kontaktu.

Ponadto Grupa Robocza opracowała dokumenty do pracy dla nowych zespołów. Podczas realizacji projektu odbyły się dwie dwudniowe wizyty studyjne do ośrodków: MOPS w Gdyni i OPS Bielany w Warszawie, w których zmiany organizacyjne zostały

już wprowadzone. Wizyty miały na celu nabycie wiedzy jak wprowadzone zmiany wpłynęły na pracę ośrodków oraz zapoznały pracowników z funkcjonowaniem ośrodków.

- w 2 etapie został zatrudniony nowy pracownik socjalny na stanowisko do spraw pierwszego kontaktu zgodnie z wypracowanym w pierwszym etapie zakresem obowiązków.

Podczas realizacji projektu Grupa Robocza opracowała 2 raporty: przejściowy i końcowy dotyczące wdrażanych zmian organizacyjnych podczas comiesięcznych spotkań przez cały okres trwania projektu. Łącznie 13 pracowników zostało objętych wsparciem w postaci szkoleń podnoszących ich kwalifikacje zawodowe. Ponadto 10 pracowników socjalnych skorzystało wg potrzeb łącznie 40 godzin konsultacji z psychologiem w ramach wsparcia w odnalezieniu się w nowej strukturze i w codziennej pracy oraz otrzymało możliwość skorzystania z 35 godzin superwizji indywidualnej lub grupowej. W związku ze zmianami organizacyjnymi w ośrodku i brakiem profesjonalnego sprzętu zespoły i stanowiska pracy zostały wyposażone w 3 laptopy oraz urządzenie wielofunkcyjne. W celu zapewnienia komfortu pracy oraz profesjonalnej obsługi klienta w warunkach zapewniających intymność, wyremontowano i wyposażono "przyjazny pokój".

2. „Nowa jakość życia osób starszych niesamodzielnym lub niepełnosprawnych”

Od 1 listopada 2018 roku do 31 maja 2021 roku Ośrodek realizuje projekt pn.: „Nowa jakość życia osób starszych niesamodzielnym lub niepełnosprawnych”, który współfinansowany jest ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko – Pomorskiego na lata 2014-2020 w ramach Osi priorytetowej 9. Solidarne społeczeństwo, Działanie 9.1 Włączenie społeczne i rozwój usług opiekuńczych w ramach ZIT, Poddziałanie 9.1.2 Rozwój usług opiekuńczych w ramach ZIT. Celem projektu jest zwiększenie dostępności usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych dla 15 osób, utworzenie 3 mieszkań chronionych wspieranych i objęcie wsparciem 12 opiekunów faktycznych osób zależnych zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym z terenu Gminy Solec Kujawski. Całkowita wartość projektu wynosi 257 339,00 zł, z czego wkład UE wynosi

85%. Projekt, którego realizacja rozłożona jest na 30 miesięcy, składa się z trzech kluczowych zadań.

Zadanie 1 będzie realizowane w dwóch etapach:: w okresie od 1 grudnia 2018 do 29 lutego 2020 roku oraz dla grupy drugiej w terminie od 1 marca 2020 roku do 31 maja 2021 roku. W pierwszym etapie realizacji zadania każdy z 6 uczestników każdej z 2 grup projektu (osoby niesamodzielne lub z niepełnosprawnością) zostanie zdiagnozowanych przez lekarza odnośnie wskazań i zakresu wsparcia w ramach usług fizjoterapeuty, który zostanie zatrudniony w ramach projektu i opracowany zostanie indywidualny plan wsparcia przez fizjoterapeutę, który będzie realizowany z uczestnikiem projektu. Wsparcie fizjoterapeuty dostępne będzie przez 7 dni w tygodniu przez okres 15 miesięcy dla każdej z 2 grup uczestników objętych specjalistycznymi usługami opiekuńczymi. Każdy z uczestników projektu zostanie objęty wsparciem w wymiarze od 2 do 4 godzin tygodniowo w zależności od wskazań lekarza. Fizjoterapeuta będzie otrzymywał kilometrówkę zgodnie ze stawkami obowiązującymi w regulaminie Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w wymiarze 100 km miesięcznie na dojazd do uczestników projektu. Na potrzeby fizjoterapii zostanie zakupiony specjalistyczny sprzęt - dwukanałowy aparat do elektroterapii i ultradźwięków, dzięki któremu fizjoterapeuta w domu uczestnika projektu będzie mógł przeprowadzać zarówno zabiegi prądami leczniczymi, jak i prowadzić elektrodiagnostykę, terapię ultradźwiękową i terapię kombinowaną.

Zadanie 2 podobnie jak zadanie 1 realizowane będzie w dwóch etapach. W ramach projektu wsparciem bezpośrednim zostanie objętych 12 opiekunów osób zależnych wspartych w ramach projektu SUO. Każda grupa 6 osobowa w okresie 6 miesięcy skorzysta ze spotkań z psychologiem, pielęgniarką oraz prawnikiem. Zadanie będzie realizowane przez okres 6 miesięcy począwszy od 1 października 2019 roku i grupa druga od 1 maja 2020 roku. Spotkania pozwolą na wymianę doświadczeń między opiekunami osób zależnych. Uczestnicy otrzymają wsparcie psychologa oraz pomoc w uzyskaniu informacji umożliwiających poruszanie się po różnych systemach wsparcia, które jest niezbędnie dla sprawowania wysokiej jakości opieki, skorzystają z porad pielęgniarki, które ułatwią opiekunom wykonywanie codziennych czynności przy osobie niesamodzielnej lub

z niepełnosprawnościami w sposób bardziej profesjonalny i z mniejszym obciążeniem dla zdrowia opiekuna jak i porad prawnika, które pomogą w zrozumieniu przepisów i pozwolą na egzekwowanie przysługujących praw.

Zadanie 3 polega na wyposażeniu 3 mieszkań chronionych w sierpniu 2020 roku.

W mieszkaniu zamieszkają na okres 9 miesięcy 3 osoby niesamodzielne lub niepełnosprawne i zostaną objęte wsparciem. Osoby te objęte będą usługami opiekuńczymi 7 dni w tygodniu po 3 godziny w okresie od 1.09.2020 roku do 31.05.2021 roku.

3. „Między nami aktywnymi Seniorami”

W listopadzie 2019 roku do Urzędu Marszałkowskiego złożony został wniosek o dofinansowanie projektu pn.: „Między nami aktywnymi Seniorami”, który współfinansowany ma być ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko – Pomorskiego na lata 2014-2020 w ramach Osi priorytetowej 9. Solidarne społeczeństwo, Działanie 9.1 Włączenie społeczne i rozwój usług opiekuńczych w ramach ZIT, Poddziałanie 9.1.2 Rozwój usług opiekuńczych w ramach ZIT.

Projekt zakłada utworzenie i wyposażenie Klubu Samopomocy w budynku przy Placu Jana Pawła II 4 w Solcu Kujawskim oraz realizowanie w nim wsparcia w ramach środków projektowych przez okres 7 miesięcy dla 15 osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu. Ponadto projekt obejmuje również rozwój niestacjonarnych specjalistycznych usług opiekuńczych poprzez wsparcie terapeuty zajęciowego i/lub psychologa w miejscu zamieszkania. Tą formą wsparcia mają zostać objęte w sumie 24 osoby potrzebujące wsparcia w codziennym funkcjonowaniu w dwóch grupach po 12 osób przez 5 miesięcy każda.

Realizacja projektu zaplanowana została na okres od 4 maja 2020 roku do 31 marca 2021 roku. Łączna wartość projektu wynosi 272.277,00 zł, z czego dofinansowanie ze środków Unii Europejskiej to 231.435,45 zł.

IX. INNE FORMY WSPÓŁPRACY

Pracownicy Ośrodka, w ramach swojej pracy, współpracowali z różnymi instytucjami i w ramach potrzeb występowali do nich o udostępnienie określonych danych:

- współpraca z komisariatem Policji – **52 wnioski**,
- współpraca z ZUS i KRUS – **214 wniosków**,
- współpraca z Sądami – **21 wniosków**,
- współpraca z innymi jednostkami organizacyjnymi pomocy społ. – **124 wnioski**,
- współpraca z Urzędem Miejskim – **136 wniosków**.

Pracownicy MGOPS w toku codziennych działań podejmowali współpracę z organizacjami pozarządowymi i innymi instytucjami w ramach pracy socjalnej prowadzonej

z osobą lub rodziną. Najczęściej wskazywane przez pracowników MGOPS placówki, z którymi podejmowana jest regularna współpraca, to:

1. W zakresie możliwości uzyskania pomocy rzeczowej:

- Polski Komitet Pomocy Społecznej,
- TPP Thermoplastics Polska Sp. z o. o. – w 2019 roku firma „TPP Thermoplastics Polska Sp. z o.o. zaproponowała współpracę z Ośrodkiem, która polegała na tym, że pracownicy socjalni zrobili rozeznanie w rodzinach, ustalając zapotrzebowanie na najbardziej niezbędne sprzęty gospodarstwa domowego, natomiast przedstawiciele firmy zakupili i przekazali ustalone przedmioty wskazanym rodzinom. Z tego rodzaju wsparcia skorzystało 16 rodzin. Wśród zakupionych przedmiotów były między innymi: pralki automatyczne, lodówki, łóżka piętrowe z wyposażeniem, biurka, sanitaria, tapczany, szafy.
- Przedszkole „Promyczek”;
- Radni Rady Miejskiej;
- Rodzice dzieci uczęszczających na zajęcia „Gigusie” w Soleckim Centrum Kultury.

2. W zakresie rozwiązywania problemów rodzinnych:

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,
- Terenowy Komitet Ochrony Praw Dziecka,
- Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna,
- Policja,
- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemoc w Rodzinie,
- szkoły,
- prokuratura,
- sądy rodzinne,
- Punkt Konsultacyjny d/s Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- Sockie Centrum Kultury,
- Ośrodek Sportu i Rekreacji,
- Związek Harcerstwa Polskiego,
- Ogólnopolskie Porozumienie Osób, Organizacji i Instytucji Pomagające Ofiarom Przemocy „Niebieska Linia”,
- przedszkola,
- placówki opiekuńcze,
- Punkt „Światelko”,
- Muzeum im. Księcia Przemysła w Solcu Kujawskim.
- Stowarzyszenie „Bizon”.

3. W zakresie rozwiązywania problemów mieszkaniowych:

- Urząd Miejski w Solcu Kujawskim,
- spółdzielnie mieszkaniowe,
- Zakład Energetyczny.

4. W zakresie pomocy udzielanej osobom niepełnosprawnym:

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,
- Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- Środowiskowy Dom Samopomocy,
- Warsztat Terapii Zajęciowej,
- Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych,
- Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Zaburzeniami Psychicznymi „Delfin”,

- Zakład Ubezpieczeń Społecznych,
- Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego,
- Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności,
- Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Solca Kujawskiego,
- ochrona zdrowia.

5. W zakresie rozwiązywania problemów uzależnień:

- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Policja,
- sąd.

6. W zakresie pomocy osobom bezrobotnym w poszukiwaniu zatrudnienia:

- Powiatowy Urząd Pracy,
- Pracodawcy.

7. W zakresie zapewnienia dzieciom możliwości spędzania czasu wolnego oraz uczestnictwa w zajęciach socjoterapeutycznych i profilaktycznych:

- Punkt „Światelko”,
- Spotkania ze streetworkerem.

X. PODSUMOWANIE

Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Solcu Kujawskim w 2019 r. realizował zadania własne i zlecone gminie przez administrację rządową wynikające z ustawy o pomocy społecznej, a także zadania wynikające z ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz ustawy o promocji zatrudnienia i instrumentach rynku pracy. Ponadto wykonywał zadania z ustawy o świadczeniach rodzinnych, o pomocy osobom uprawnionym do alimentów i o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci – Program „Rodzina 500+”. Realizowany był także rządowy program „Dobry Start”, potocznie nazywanym świadczeniem 300+, z którego skorzystało 2.082 dzieci.

W 2019 roku ogółem 620 rodziny skorzystały z pomocy i wsparcia, z tego 216 rodzin zostało objęte pomocą wyłącznie w formie pracy socjalnej. W stosunku do roku 2018 liczba rodzin korzystających z tego rodzaju wsparcia pozostała na podobnym poziomie. Z danych wynika, że spadło bezrobocie i prognozowany jest dalszy jego spadek. Więcej osób podjęło zatrudnienie, a w połączeniu ze zwiększonym wsparciem socjalnym rodzin (500+ i 300+), o 3,7% spadła liczba rodzin korzystających ze wsparcia finansowego i rzeczowego. Pomimo wzrostu zasobności rodzin, wprost proporcjonalnie nie spadła ilość problemów, z którymi rodziny nadal się borykają. Stąd tak wysoki wzrost liczby rodzin objętych wyłącznie pracą socjalną. W 2019 roku kontynuowano realizację projektu **„Pracownik socjalny – profesjonalna pomoc”**, którego głównym celem było wdrożenie zmian organizacyjnych opartych na modelu realizacji usług o określonym standardzie w gminie polegających na rozdzieleniu pracy administracyjnej od wykonywania pracy socjalnej i usług pomocy społecznej. W wyniku wprowadzenia zmian organizacyjnych powstały nowe zespoły, które ukierunkowane są na poprawę jakości świadczonych usług z wykorzystaniem potencjału kadry.

W ubiegłym roku pracownicy Ośrodka podejmowali szereg działań w celu wsparcia rodzin borykających się z problemami opiekuńczo-wychowawczymi, głównie poprzez objęcie tych rodzin asystenturą. Łącznie tą formą pomocy objęto 34 rodziny. Zasadniczym zadaniem asystenta rodziny, było podejmowanie wszelkich działań zmierzających w kierunku pozostawienia dzieci w rodzinach biologicznych, bądź powrotu dzieci z pieczy zastępczej do domu rodzinnego. Praca asystentów rodziny była wspierana ścisłą współpracą z pracownikami socjalnymi. Rodziny, które nie

kwalifikowały się do objęcia wsparciem asystenta, zostały objęte wzmożoną pracą socjalną. W 2019 roku 5 dzieci powróciło z pieczy zastępczej do domów rodzinnych. Rodziny te zostały objęte wsparciem asystenta rodziny w dążeniu do pełnego usamodzielnienia się.

Streetworker systematycznie spotykał się z dziećmi, które większość czasu spędzały na podwórkach, nie potrafiąc zorganizować sobie czasu wolnego. Oferował im integracyjno-edukacyjne zajęcia i wspólną zabawę, wykorzystując przy tym lokalne zasoby.

W ramach pracy socjalnej podejmowano działania w celu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W 2018 roku prowadzono 121 procedur „Niebieskie Karty”.

Nadal priorytetowo traktowano pomoc rodzinom oraz osobom starszym w dożywianiu, zakupie leków i opału. W gminie Solec Kujawski nadal obowiązywało podwyższone kryterium dochodowe uprawniające do przyznania pomocy w ramach w formie dożywiania w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023, zgodnie z umową zawartą z Wojewodą Kujawsko – Pomorskim.

Osobom, które znalazły się w trudnej sytuacji życiowej ze względu na chorobę i potrzebę wsparcia osób trzecich, zapewniano usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania.

W celu dotarcia do jak największej społeczności osób starszych, wymagających usług opiekuńczych, Ośrodek realizował Program „**Opieka 75+**”, współfinansowany przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. W ramach tego programu objęto osoby, które najbardziej w danej chwili takiego wsparcia potrzebowały.

Ośrodek kontynuował realizację projektu, współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020, pn.: „**Nowa jakość życia osób starszych niesamodzielnym lub niepełnosprawnym**”. W ramach tego projektu osoby wymagające wsparcia objęto specjalistycznymi usługami opiekuńczymi w formie wsparcia fizjoterapeuty w miejscu zamieszkania klientów, a ich opiekunów faktycznych wsparciem psychologa, pielęgniarki oraz prawnika.

Duży nacisk położony został na poprawę jakości życia ludzi chorych i niepełnosprawnych oraz osób w podeszłym wieku. Osoby z niepełnosprawnością miały możliwość uczestniczenia w zajęciach podnoszących ich kompetencje społeczne i zawodowe w ramach Warsztatu Terapii Zajęciowej. Funkcjonowała niewielka wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego, która ułatwiała funkcjonowanie wielu osób chorych czy z niepełnosprawnością ruchową. Niewątpliwym atutem tej wypożyczalni była możliwość bezpłatnego z niej korzystania. W ramach aktywizacji seniorów, we współpracy ze stowarzyszeniami działającymi przy Ośrodku, zorganizowano wyjazdy integracyjne oraz festyn „Senior naszym przyjacielem”.

W 2019 roku dokonano oceny realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Miasta i Gminy Solec Kujawski na lata 2016 – 2020 oraz Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta i Gminy Solec Kujawski na lata 2016–2023.

W 2019 roku MGOPS podobnie jak w latach ubiegłych dużą wagę przywiązywano do działań wykraczających poza zadania określone w ustawie o pomocy społecznej. Wszelkie działania podejmowane przez MGOPS realizowane były z myślą o mieszkańcach Solca Kujawskiego.

X. POTRZEBY I PLANY DO REALIZACJI W 2020 ROKU

Kierując się art. 110 ust. 9 oraz art. 112 ust. 12 ustawy o pomocy społecznej opracowano dokument przedstawiający działania realizowane w 2019 roku przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Solcu Kujawskim. Takie zestawienie daje możliwość dokonania analizy oraz rzetelnej oceny zachodzących zjawisk wśród osób korzystających z różnych form pomocy. W oparciu o powyższe sprawozdanie pracownicy Ośrodka opracowali plan działań na kolejny rok.

W 2020 roku zachodzi konieczność:

1. Wzmocnienia pozytywnego wizerunku rodziny z dziećmi poprzez prowadzenie działań wspierających, informacyjnych i promocyjnych, w szczególności poprzez zintensyfikowanie działań udzielanych przez pracowników socjalnych, zwłaszcza rodzinom zagrożonym umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej, w szczególności poprzez:
 - a. projekty socjalne skierowane do rodzin zagrożonych umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej,
 - b. realizację programu „Asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na 2020 rok”,
 - c. realizację Gminnego Programu Wspierania Rodziny dla Solca Kujawskiego na lata 2020 – 2022.
2. Zmniejszenia skali zjawiska przemocy w rodzinie oraz budowania współpracy na rzecz przeciwdziałania przemocy na terenie gminy Solec Kujawski poprzez:
 - a. realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Miasta i Gminy Solec Kujawski na lata 2015 – 2020,
 - b. realizację projektów socjalnych na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym organizowanie grup wsparcia.
3. Wspierania rozwoju aktywności i integracji społecznej oraz zapewnienia wsparcia umożliwiającego osobom starszym i niepełnosprawnym funkcjonowania w środowisku poprzez:
 - a. zapewnienie usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych osobom starszym, chorym i niepełnosprawnym w miejscu

- zamieszkania, w tym: realizację programu rządowego „Opieka 75+” oraz realizację usług w ramach programu „Usługi opiekuńcze dla osób niepełnosprawnych” współfinansowanego ze środków Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych,
- b. zintensyfikowanie działań udzielanych przez pracowników socjalnych poprzez projekty socjalne skierowane do osób starszych i niepełnosprawnych pod kątem aktywizacji i integracji społecznej,
 - c. realizację projektu „Nowa jakość życia osób starszych niesamodzielnym lub niepełnosprawnych”,
 - d. realizację projektu „Między nami aktywnymi Seniorami”,
 - e. realizację projektu „Aktywni i wykwalifikowani”.
4. Zmniejszenia liczby osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym poprzez:
- a. realizację świadczeń pomocy społecznej finansowej lub w naturze w formach przewidzianych w ustawie o pomocy społecznej,
 - b. realizację wieloletniego, rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023,
 - c. realizację Programu Operacyjnego „Pomoc Żywnościowa” 2014 – 2020 finansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD),
 - d. realizację świadczeń rodzinnych, alimentacyjnych i wychowawczych,
 - e. monitorowanie realizacji, także w aspekcie finansowanym, systemu wsparcia finansowego rodzin z dziećmi na utrzymaniu pt. „Dobry Start”.
5. Prowadzenie aktywnej polityki senioralnej – wzbogacenie i rozszerzenie oferty dla seniorów, w tym we współpracy z organizacjami pozarządowymi.
6. Rozbudowa systemu wsparcia środowiskowego.
7. Zorganizowanie kolejnej edycji spotkań grupy wsparcia dla osób doświadczających przemocy domowej.
8. Efektywne wykorzystywanie zewnętrznych źródeł finansowania w celu rozbudowy oferty ośrodka skierowanej w pierwszej kolejności na wsparcie osób w szczególnie trudnej sytuacji życiowej, w tym poprzez realizację różnorodnych projektów i programów nakierowanych na aktywizację społeczną mieszkańców.
9. Utrzymanie dobrej współpracy pomiędzy instytucjami i organizacjami na terenie gminy i województwa.

10. Rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy osobom samotnych, jak i rodzinom w środowisku lokalnym.
11. Zapewnienie dzieciom i młodzieży zagrożonym wykluczeniem społecznym oraz ich rodzinom pomocy w placówkach wsparcia dziennego.
12. Dostęp do środków finansowych umożliwiających ciągłe podnoszenie kwalifikacji kadry.

Zintegrowane działania mogą być gwarancją wypracowania jednolitego systemu wspierania rodziny w gminie Solec Kujawski, co w efekcie doprowadzi do sytuacji, gdzie rodziny będą funkcjonować na lepszym poziomie, z pełniejszym wykorzystaniem własnych zasobów oraz przy okazjonalnym wsparciu instytucji pomocowych.

SPIS TABEL

Tabela 1. Kryteria dochodowe w pomocy społecznej.....	4
Tabela 2. Podwyższone kryteria dochodowe w pomocy społecznej	4
Tabela 3. Liczba wydanych decyzji administracyjnych	13
Tabela 4. Przyczyny trudnych sytuacji życiowych w rodzinach objętych pomocą społeczną w 2019 roku w odniesieniu do roku 2018.....	16
Tabela 5. Typy rodzin objętych pomocą na podstawie ustawy o pomocy społecznej ...	17
Tabela 6. Działania pracowników socjalnych w ramach pracy socjalnej.....	19
Tabela 7. Rodzaje świadczeń i środki finansowe na realizację świadczeń rodzinnych w 2019 r.	26

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1. Procentowe przedstawienie liczby wydanych decyzji w 2019 r.	13
Wykres 2. Liczba rodzin korzystających z różnego rodzaju wsparcia pomocy społecznej w latach 2018-2019.....	18